

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Tertio p[ro]pter vigore[m] sp[irit]ualis hilaritat[is].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

victoria q̄ vicit mundū fides n̄ra. *Strab*
bilis aut̄ atq; laudabilis multū fuit beati
laurentij victoria p̄pter tria.

Primo p̄pter feruorē cordial̄ voluntat̄.
Secūdo p̄pter rigore penalis acerbitat̄.
Tertio p̄pter vigore sp̄ialis hilaritat̄.

Primo p̄pter feruorē cor
dial̄ voluntatis qua desiderauit p̄ ch̄o
pati. Lū em̄ decius br̄m sicutū in carcere
iussit mitti donec p̄ illata tormēta z̄ ch̄i
stū negaret z̄ thesauros p̄deret: br̄s lau
rentius ip̄m sequēs clamabat: Duo p̄gre
deris sine filio pater: q̄ sacerdos sancte si
ne ministro p̄eras: Tu nunq̄ sine mini
stro sacrificiu offerre p̄sueueras: Quid in
me displicuit paternitati tue: *Expire cer*
te vtz̄ idoneū minist̄r elegeris cui comi
liti d̄nice sanguinis dispelationē. Videt̄
te feruorē iuuenilis animi: iuuenilis inq̄
erat: sed morib; antiqui. Videte q̄para
tissimū haberet desiderū vt p̄ martyriū
deo p̄secraret. Q̄ miranda fidei firmitas.
Q̄ charitatis flagratissim; ardor: in iuue
ne quis sic anio angius erat de martyriū di
lacione. P̄m. j. Desiderū habēs dissolui
et esse cū ch̄o. Tūc autē beat; Sicut; dul
ci quadā allocutione dixit ei: Non ego te
desero fili: sed maiorā tibi debent; p̄ ch̄i fi
de certamina. Nos quasi senes leuioz; pu
gne cursum recipim;. Te autē q̄ si iuuenē
manet gloriozior de tyranno triumphus.
Vtz̄ eū magis ac magis p̄ fidei agone
animaret: p̄betico euz spiritū de suo mar
tyrio p̄muniuit dicēs: Post tridū me se
queris sacerdotē leuita. Poterat vtz̄q; be
atus laurentius dicere eū Paulo illi; Act.
xxj. Ego mori paratus sum pro nomine
domini Jesu.

Secūdo p̄pter rigorem

penalis acerbitatis. *Sapie. x. Certamen*
forte dedit illi vt viceret. Nam p̄mo scō
plombus atrociter celsus est debinc fusti
bus. Secundo ardentes lamine ad latera
apponunt. Et tunc dixit laurentius: Do
mine iesu ch̄iste deus de deo miserere mi
hi seruo tuo qui accusatus te non negauit:
interrogatus te dominū p̄fessus sum. Et
dixit ei decius. Scio quia p̄ partem magi

cam tormēta deludis. Tertio iussit eū plū
batis diutissime cedi. Quarto iussit eum
itēz̄ scorpiis cedi. Demū sup̄ cratē fer
ream tanq̄ sup̄ lectū extendi z̄ in eo crude
lissime p̄remari. De hac tormentoz; ag
grauatione d̄r Aug;. Laceratos artēs z̄
m̄lta verbez sectione cōcisos subiecto p̄ci
pit igne torqueri vt p̄ cratē ferreas q̄ iam
de feruore cōtinuo vinctū in se haberet vien
di p̄ueroz; alterna mutatiōe membrorū
fieret cruciatus vehemētiōz; z̄ pena pdu
ctioz;. *Hec Aug. Sic ergo fuit crudeliter*
sup̄ crates extensus z̄ euz furcis ferreis cō
pressus prunis suppositis. ij. Tim. iij. Bo
num certamen certauit. Ps. Probasti cor
meū z̄ visitasti nocte: quia hoc nocte factū
est: igne me examinasti z̄ nō est inuēta in
me iniquitas.

Tertio p̄pter vigorem

spiritualis hilaritatis. *ij. Coz. ix. Hilarē*
datozem diligit deus. In p̄dicis vtz̄q;
tormentoz; atrocitatib; hilarē vultum
ostendit. Unde cum Decius eū
sacrificare iuberet vt tormenta euaderet:
Respōdit: Infelix; has epulas ego semp
optaui. Nunq; ei itēz̄ diceret Dea; Aut
di; sacrificabis: aut noc̄ ista in te cū sup
p̄c̄ijs expendetur. Dixit Laurentius:
Dea noc̄ obscurum nō habet sed omnia
in luce clarescunt. Nunq; sup̄ cratem cru
deliter yreretur et assaretur z̄ miraretur
homines q̄ sic eum viuū iussisset Decius
assari: dixit Galeriano prefecto: Carbo
nes tui mihi refrigeriū: tibi autē eternum
supplicium prestant: quia ipse domus no
uit q̄ accusatus non negaui eum: interro
gatus ch̄istū confessus sum: assatus gra
tias ago. Romano. v. Gloriamur in tri
bulationib;. Dixit quoq; beatus Lauren
tius hilari vultu Ad Decium: Ecce miser
assasti vnam partē: gira aliam et mandu
ca. Videte mirabilem constantiā z̄ hila
ritatem eius in tormentis. Unde manū
feste patz; sua perfectissima charitas. Euz
autēz; sic acriter cremaret gratias agens
dixit: Gratias ago tibi d̄ne q̄a sanus tu
as ingredi merui Et sic emisit sp̄m. Nota
te qm̄ sanus ch̄i vocat acerria tormen
ta: q̄ ē vt h̄ Lu. vi. Q̄poz; xp̄z; patz; ita i
q̄

De sancto Laurentio

trare in gloriam suam. Si itaque sanus christi sunt
formata quod facturi sunt miserum quod nihil aliud
quod ad letitiam et delectationem temporalem acci-
peat quirit. Videre quod leuissimum et modicam
penam temporalem timeris: quod temporali iactura sic in-
moderate perimiscitis: Videte inquit et psi-
derate quoniam beatus laurentius nullam penam acer-
bitate extimuit: immo et de illatis flagitijs
et iniurijs atrocissimis quod plurimum letaba-
tur. Unde ut dicit Augustinus. Acerbitas pene
fecit eum glorificatione sublimem: opinione et facti-
ma celebrare: deuotione laudabilem: et imitatio-
ne insignem. Hec ille. Inimitabilis utique no-
bis proponit ut exemplar et speculum speciale cha-
ritatis et patientie. Unde ut dicit Augustinus. Ad-
eruditur deus populum in patientia nullo: uti-
lior est forma quam martyrii. Et dicitis itaque
per quod victoriosa fuerit gloriosi laurentij. Psi-
matio in qua ministrante. Non seipsum per fide-
morti exponendo. ut sic itaque verus minister
secreti domini dicitur Jo. xv. Qui mihi mi-
nistrat me sequitur. Propter quod nunc honorifica-
tur in celis. Iuxta promissum domini dicit. Si quis
mihi ministrauerit honori. etc.

Tertia est consideratio glorie honorifica-
tionis. Quoniam ei digne domino ministrant: et
honorificauit eum pater quod in celo est. Et
hinc proprie triplicem honorificationem.

Prima est honorificatio declarantis
evidentie.

Secunda est honorificatio celebrantis ecclesie.

Tertia est honorificatio beneficantis glorie.

Prima est honorificatio
declarantis evidentie: quod vix evidentem de-
clarat deus scitatem suam et acceptationem
sui mysterij multipliciter. Et proprie tribus
modis. Primo ipsum in tormentis: sensu-
biliter visitando. Ps. Non dereliquisti quen-
tes te domine. Cum enim plumbatis cederet ipsi
oranti ac dicenti. Domine iesu accipe spiritum meum:
audiente etiam ipso decio: vox de celo in-
nuuit dicit. Adhuc multa tibi debent certami-
na. Tunc decaus furore repletus dicit. Viri
romani audistis demones hunc sacrilegum
solantes. Insuper eum tunc per sedayice scorum
pionibus cedis: subridens autem laurentius gratias
egit et perstantibus exorauit. Et eadem hora
miles noie romanus credidit et beatus lauren-
tius dicit. Video autem te iuuenem pulcherrimum
stare et membra tua cum linteo extergere. Et

hic romanus a laurentio baptizatus: in illa
decem fustibus cesus tandem decollatus christi
martyr effectus est. Per itaque quod sensibiliter
visitatus est beatus laurentius in tormentis: per au-
ditam vocem et per angelum in humana specie visi-
biliter apparere. Ps. Non derelinquit seruos
suos. **S**ecundo moribidos multipliciter cu-
randa. Nam per impositionem manuum ab ingenti do-
lore capitis liberavit quendam viduam ad-
cuius domus venerat ut christianus in illa do-
mo abscessus pedes lauaret: et elemosinam
daret. **S**icut etiam cecis visum reddidit.
Dicit etiam Sicut. turon. quod videri quod sacerdos
ecclesiam quendam sancti laurentij repararet: trabs
quodam nuntius breuis esset: rogauit dominum lau-
rentium ut quod paupes fouerat sue inopie sub-
ueniret: que trabs subito sic excreuit ut
per non modica abundaret quam preter faceret
dos minutatim incidit: et multas inde infir-
mitates sanabat et maxime dolores ven-
trium. **T**ertio deuotos suos spiritualiter ad-
iuuando. Legit in vita herici imperatoris quod
cum ipse et kune gaudis vxor eius virgines in-
simul permaneret: diabolo instigante de quodam
militis vxore suspecta hinc: super cadere vo-
meres. xv. pedum nudis pedibus sedere eam
fecit: quod accedens dicit. Sic me ab hericor ab-
oibus intracta nouisti ita adiuua me chie:
heric? pro peccata dicit? eam in manilla per-
cussit. Cui vox dixit. Virgo maria te vir-
ginem liberabit. **T**ota igitur cadente massam
ille sa percurrit. Cum igitur cesar obisset multum
do maria demonum autem cellam cuiusdam ere-
mite transibat: quod apra fenestra interrogauit
ultimum quoniam essent. Et ille ait. Regio de-
monum sumus: quod ad mortem cesaris spera-
mus: si forte aliquid propium in eo reperire pos-
sim? **A**diurat autem ut ad se redeat. redies
dicit. **N**ihil proficim? quod dum falsa vxoribus
spicio et alia mala ac etiam bona fuissent in-
statera posita: aduult? ille laurentius? olla au-
rea imens ponderis attulit et dum supasse vi-
debamur: illa iactata per alia statera plu-
rimum ponderauit. **T**unc ego iratus vnā aure
olle propium. **O**lla calicem vocabat que dicitur
cesar ecclesie sancti laurentij in eius honore de-
derat cuius pro magnitudine domine duc aurem in-
erat. **R**eptumque est imperator tunc obisse et
vnā aurem calicis fractam esse.

Secunda est honorificatio cele